

La plataforma Casablanca, de Repsol, davant les costes de Tarragona.

Un futur molt cru

Les reserves de petroli, amb l'actual nivell de demanda, s'exhauriran d'aquí a 46 anys, segons BP. Però es preveu que la demanda augmenti i l'extracció sigui cada vegada més complicada i cara. Els estats, més que mai, volen controlar el seus recursos. Neix el petronacionalisme.

El 1953, quan el primer ministre iranià Mohàmmèd Mossadeq es disposava a fer efectiva la nacionalització del petroli aprovada pel parlament, els Estats Units i el Regne Unit van propiciar un cop d'estat amb l'anomenada *operació Ajax*. Probablement Mossadeq, que se n'havia sortit en la defensa dels drets de l'Iran sobre el seus recursos naturals davant les Nacions Unides i la Cort Internacional, va ser l'in-

ventor del *petronacionalisme*. Com a càstig, la CIA i l'MI6 van orquestrar un cop militar que el va fer fora i va restituir tot el poder en el xa Reza Pahlavi.

Gairebé seixanta anys després, el món es mira amb uns altres ulls la legítima decisió de cada país de gestionar el seus jaciments d'hidrocarburs —una altra cosa és que se'n cedeixi l'explotació a empreses privades locals o estrangeres.

És lògic, perquè totes les previsions diuen que la demanda de petroli continuarà creixent, però que les reserves tenen un temps limitat. El catedràtic de geologia de la UB Mariano Marzo explica al darrer número de la revista *Mètode* que, “segons dades de BP, al ritme actual de consum les reserves provades de petroli, gas i carbó voregen, respectivament, els 46, 59 i 118 anys”. Per si algú pensa que això és molt temps, Marzo li ho treu del cap: “Això, però, no significa un futur exempt de problemes, ja que la incògnita no resideix tant en la quantitat de reserves i recursos atesorats en el subsòl del planeta com en el fet de veure si serem capaços d'extreure'ls al ritme i als preus adequats.”

Les dificultats d'extracció venen originades perquè ja s'han trobat tots els jaciments anomenats convencionals —aquells d'on rajava or negre a doll al film *Gegant*— i ara tot és més complicat. És l'opinió de l'expert en energia Marcel Coderch: “A mesura que es van esgotant els jaciments de petroli convencionals només queda-

ran els no convencionals, dels quals Vaca Muerta és un exemple. Les inversions en aquests jaciments seran rendibles a llarg termini perquè els preus del petroli pujaran fins a fer-les rendibles.”

Es preveu que el preu del barril de petroli, si no hi ha cap crisi econòmica de magnitud global, es mantindrà per sobre dels cent euros. Cal tenir present que el més gran ritme de creixement mundial es va produir, entre el 1985 i el 2003, quan el barril de petroli costava entre 20 i 25 dòlars.

“Hem de començar a transmetre a l’opinió pública que, pel cap baix, el petroli del futur serà quatre o cinc vegades més car, tret que hi hagi un daltabaix econòmic”, diu Mariano Marzo.

En aquest context, els estats opten per nacionalitzar els recursos propis i garantir uns preus més baixos als seus ciutadans. Ja ho fan, en certa mesura, els EUA i més països productors.

“Es crea un mercat dual: preus baixos als països productors i cars a la resta”

“La gran majoria de les petrolieres internacionals –diu Coderch– són propietat dels estats que tenen recursos al seu sòl, i suposo que tenen com a primera prioritat satisfer la demanda interna. El que cap estat no pot permetre és que recursos seus es venguin en mercats internacionals a un preu que els seus ciutadans no puguin pagar. Seria políticament insostenible. Per tant, cada vegada més veurem com aquesta prioritat redueix el volum de petroli disponible per a l’exportació, cosa que crearà un mercat dual: preus alts al mercat internacional i més baixos dins els països productors.”

Les companyies estatals, doncs, seran –ja ho comencen a ser– les protagonistes del futur mercat energètic petrolífer. Potser les dels països productors del golf Pèrsic, que encara tenen jaciments convencionals, no aniran a invertir en jaciments no convencionals de països com l’Argentina, però sí que ho poden fer les empreses estatals de països amb liquiditat com la Xina: “És una aposta a llarg termini –opina Marcel Coderch–, que només poden fer estats com ara el xinès: si et sobren els diners i no tens la pressió dels mercats, és molt més intel·ligent de comprar actius energètics que no bons de deute estatal dels EUA.”

La recta final de la producció petrolífera, per tant, serà marcada pel petronacionalisme, la cerca de nous jaciments no convencionals, l’aparició al tauler de les empreses estatals dels països emergents i la pujada de preus. La geopolítica –encara més que el 1953?– serà marcada pel petroli.

Alex Milian

2012 IX PREMIS FRANCESC CANDEL

OBJECTIUS: Reconèixer i difondre les bones pràctiques en l'àmbit de la integració dels ciutadans catalans d'origen immigrant

DOTACIÓ: 5 premis de 3.000 euros cadascun

Podeu consultar-ne les bases a www.fundaciolluiscarulla.cat

El termini de presentació s'acaba el **18 de juliol del 2012**

Les propostes i la documentació s'han d'adreçar a:

Fundació Lluís Carulla

Aribau 185 3r 08021 Barcelona
Tels. 932090948 / 932005347 Fax 932005633
info@fundaciolluiscarulla.cat

**Fundació
Lluís Carulla**

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament de Benestar Social
i Família**